

บทที่ 4

การเปรียบเทียบระบบการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO กับการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การศึกษาระบบควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามแนว COSO เป็นการศึกษาดูเชิงคุณภาพโดยข้อมูลปฐมภูมิที่ใช้ในการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงวิธีปฏิบัติงานของการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีได้มาจากการสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับคณะและมหาวิทยาลัย หัวหน้าฝ่ายและเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและบัญชีที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน และคณะกรรมการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย ข้อมูลทุติยภูมิเป็นการศึกษาจากเอกสารด้านการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 แนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายใน แนวปฏิบัติระบบการเงินและบัญชี แนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่ายของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งได้เอกสารข้อมูลจากสำนักงานและพัฒนา ศูนย์วิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การศึกษามีรายละเอียดดังนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นหน่วยงานสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ได้มีการนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ปฏิบัติงาน และมีการจัดวางระบบควบคุมภายในโดย คณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในตามคำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 227/2545 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2545 ในบทนี้จะได้พิจารณาเปรียบเทียบระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ว่าได้มีสิ่งใดดำเนินการปฏิบัติและยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วย การกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 หรือตามแนว COSO โดยเปรียบเทียบแยกพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบของ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

เนื่องจากสภาพแวดล้อมของการควบคุมเป็นองค์ประกอบที่มีผลกระทบอย่างมากต่อกิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในองค์การและการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ดังนั้นสภาพแวดล้อมของ

การควบคุมจึงเป็นรากฐานที่สำคัญขององค์ประกอบอื่นๆ ของการควบคุมภายใน สภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดีจะเป็นการสร้างบรรยากาศให้บุคลากรทุกคนได้ตระหนักถึงความจำเป็น และความสำคัญของการควบคุมภายใน ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดโครงสร้างของการควบคุมภายในและวินัยของบุคลากรในการยอมรับการควบคุมภายในที่องค์กรได้กำหนดขึ้น

ต่อไปนี้จะเป็นการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของมาตรฐานการควบคุมภายในตามแนว COSO กับการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.1 ปรัชญาการบริหารและรูปแบบการปฏิบัติการ แนวคิดและวิธีการทำงานของนักบริหารมีผลสำคัญต่อการควบคุมภายในขององค์กร เพราะผู้บริหารมีหน้าที่โดยตรงในการจัดให้มีนโยบาย มาตรการ และวิธีการควบคุมภายใน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหารตามแนวคิดของ COSO กับการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กับแนวคิดของ COSO

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
1.1 ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร • มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบัญชี ระบบการบริหารสารสนเทศ ทรัพยากรมนุษย์ การติดตามผล และการตรวจสอบและประเมินทั้งจากการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายนอก • มีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการรายงานทางการเงิน งบประมาณ และการดำเนินงาน • มีทัศนคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ	• มีทัศนคติที่ดีแต่ขาดการติดตามผลและตรวจสอบประเมินจากคณะกรรมการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานและสถานภาพของมหาวิทยาลัย • มีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการรายงานทางการเงิน งบประมาณ และมีการจัดทำอย่างสม่ำเสมอ • มีทัศนคติที่ดีและดำเนินการวางแผนวิธีปฏิบัติงานแบบกระจายอำนาจไปยังหน่วยงานภายในต่างๆ	1.คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 227/2545 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2545 2.คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 174/2547 เรื่องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบภายใน ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2547 3.แนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 4.บันทึกข้อความของสำนักงานตรวจสอบและควบคุมภายใน

● มีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยง และการดำเนินกิจการ ภารกิจ หรือการปฏิบัติงานใหม่ ภายหลังจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ และการพิจารณาวิธีการลดหรือป้องกันความเสี่ยง ● มีความมุ่งมั่นที่จะใช้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Performance-Based Management) ● อัตราการหมุนเวียนพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในไม่เพิ่มขึ้น และมีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาอัตราการหมุนเวียนในส่วนที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัด อาทิ เพดานเงินเดือน	● กำลังดำเนินการพิจารณาการจัดการความเสี่ยงและการดำเนินกิจการ ภารกิจหรือการปฏิบัติงานใหม่เพื่อลดและป้องกันความเสี่ยง ● มีการดำเนินการและวางแผนปฏิบัติโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ● กำลังดำเนินการพิจารณาจัดหาพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในเพิ่ม โดยรับจำนวนเพิ่มเพื่อทำการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย สังกัดหน่วยงานตรวจสอบภายในที่เป็นหน่วยงานอิสระของมหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่องขออนุมัติโครงการและงบประมาณ 2548 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2547

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าสภาพแวดล้อมการของการควบคุมภายในเกี่ยวกับปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร ด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานคำสั่ง และแนวปฏิบัติสถาบันราชภัฏในแต่ละเรื่อง ได้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO ทั้งในเรื่องทัศนคติที่ดีต่อการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่รวมถึงการรายงานทางการเงินงบประมาณซึ่งมีการจัดทำอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการวางแผนการปฏิบัติงานโดยวิธีกระจายอำนาจและมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นสำคัญซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้มีการวางแผนวิธีปฏิบัติงานไปยังหน่วยงานภายในต่างๆ ส่วนทัศนคติในเรื่องการจัดการความเสี่ยงและการดำเนินกิจการ ภารกิจหรือจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและการพิจารณาวิธีการลดหรือป้องกันความเสี่ยงทางมหาวิทยาลัยกำลังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ นอกจากการติดตามผลและการตรวจสอบประเมินผลการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องซึ่งยังไม่ได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเนื่องจากอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและสถานภาพของสถาบันจากสถาบันราชภัฏเป็น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในเรื่องอัตราการหมุนเวียนพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาซึ่งเกี่ยวข้องกับควบคุมภายในรวมถึงกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาอัตราการหมุนเวียนในส่วนที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัด มหาวิทยาลัยกำลังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติและจัดหาพนักงานตรวจสอบภายในเพิ่มเพื่อสังกัดหน่วยงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระของมหาวิทยาลัย

1.2 ความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ มีการจัดทำข้อกำหนดด้านจริยธรรม แนวทางที่พึงปฏิบัติ หรือมาตรฐานการปฏิบัติงานและมีการแจ้งข้อกำหนดต่างๆ ให้พนักงานทุกคนได้รับทราบ และปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างชัดเจน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ และ จริยธรรมตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
1.1 ความซื่อสัตย์และจริยธรรม มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมและบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร และเวียนให้พนักงานทุกคนลงนามรับทราบเป็นครั้งคราว บุคลากรทราบและเข้าใจลักษณะของพฤติกรรมที่ยอมรับและไม่ยอมรับ และบทลงโทษตามข้อกำหนดด้านจริยธรรม และแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง ฝ่ายบริหารส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความสำคัญของความซื่อสัตย์และจริยธรรมโดยสื่อสารทางวาจาในการประชุม การหารือกับพนักงาน และปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่าง	มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมและบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ทุกครั้งที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง บุคลากรมีความเข้าใจและรับทราบลักษณะของพฤติกรรมที่ยอมรับและไม่ยอมรับพร้อมทั้งบทลงโทษ ผู้บริหารได้เน้นถึงความสำคัญความซื่อสัตย์ การมีจริยธรรมในงานที่รับผิดชอบในการประชุมทุกครั้ง	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

• ฝ่ายบริหารดำเนินการโดยเร่งด่วนเมื่อมีสัญญาณแจ้งว่าอาจมีปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมของบุคลากรเกิดขึ้น • ฝ่ายบริหารมีการดำเนินการตามควรแก่กรณีเมื่อไม่มีการปฏิบัติตามนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ • มีการสื่อสารให้ทราบทั่วทั้งองค์กรเกี่ยวกับประเภทของความผิดทางวินัย เพื่อให้พนักงานทราบว่า หากประพฤติมิชอบจะต้องได้รับการลงโทษเช่นเดียวกัน • ฝ่ายบริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้และไม่สร้างความกดดันให้แก่พนักงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่เป็นไปไม่ได้ • ฝ่ายบริหารกำหนดสิ่งจูงใจที่ยุติธรรมและจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรจะมีความซื่อสัตย์และถือปฏิบัติตามจริยธรรม	• ฝ่ายบริหารดำเนินการโดยเร่งด่วนเมื่อมีสัญญาณแจ้งว่าอาจมีปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมของบุคลากรเกิดขึ้น • ฝ่ายบริหารมีการดำเนินการตามควรแก่กรณีเมื่อไม่มีการปฏิบัติตามนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ • มีการสื่อสารให้ทราบทั่วทั้งองค์กรเกี่ยวกับประเภทของความผิดทางวินัย เพื่อให้พนักงานทราบว่า หากประพฤติมิชอบจะต้องได้รับการลงโทษเช่นเดียวกัน • มีการวางแผนงานและกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สามารถดำเนินการได้ให้แก่พนักงาน • ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติเพื่อเสริมแรงจูงใจที่ยุติธรรมและจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรจะมีความซื่อสัตย์และถือปฏิบัติตามจริยธรรม	

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และจริยธรรมด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน สังกัดมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปฏิบัติแนวคิดของ COSO แล้ว ได้แก่ การจัดทำข้อกำหนดด้านจริยธรรมและบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งบุคลากรมีความเข้าใจและรับทราบลักษณะของพฤติกรรม บทลงโทษตามข้อกำหนดด้านจริยธรรม ในส่วนการส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความสำคัญความซื่อสัตย์และจริยธรรมเพื่อให้บุคลากร

ได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติผู้บริหารได้มีการชี้แจงและย้ำเตือนบุคลากรทุกครั้งที่มีการเข้าร่วมประชุมให้ตระหนักถึงคุณค่าของจรรยาบรรณ ตามคำขวัญของมหาวิทยาลัย เมื่อมีสัญญาณแจ้งว่าอาจมีปัญหาในเรื่องความซื่อสัตย์ หรือไม่มีการปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติให้แจ้งแก่ฝ่ายบริหารโดยเร่งด่วน พร้อมทั้งแจ้งให้บุคลากรทราบ ยังมีส่วนที่ยังไม่มีการดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO คือ มหาวิทยาลัยยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติเสริมแรงจูงใจที่เกี่ยวกับความยุติธรรมเช่น การให้รางวัลผู้ที่กระทำความดีและการลงโทษผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนต่อระเบียบอย่างชัดเจน

1.3 ความรู้ทักษะความสามารถของบุคลากร มีการกำหนดระดับของความรู้ความสามารถ สำหรับการปฏิบัติงานตามลักษณะงาน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาบรรจุแต่งตั้งพนักงานให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถของบุคลากรตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
1.2 ความรู้ ทักษะ และความสามารถของบุคลากร มีการกำหนดระดับความรู้ ทักษะและความสามารถที่จำเป็นสำหรับแต่ละตำแหน่งงานไว้อย่างเหมาะสม มีการจัดทำเอกสารคำบรรยายคุณลักษณะงานของแต่ละตำแหน่ง และเป็นปัจจุบัน มีการระบุและแจ้งให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการสำหรับการปฏิบัติงาน	ได้กำหนดระดับความรู้ ทักษะและความสามารถที่จำเป็นสำหรับแต่ละตำแหน่งงานไว้อย่างเหมาะสม มีการจัดทำเอกสารคำบรรยายคุณลักษณะงานของแต่ละตำแหน่งและเป็นปัจจุบัน ได้ทำการแจ้งให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการสำหรับการปฏิบัติงาน	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ

• มีแผนการฝึกอบรมตามความต้องการของบุคลากรทั้งหมดอย่างเหมาะสม • การประเมินผลการปฏิบัติงานพิจารณาจากการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของงาน และการระบอบอย่างชัดเจนในส่วนที่บุคลากรมีผลการปฏิบัติงานดี และส่วนที่ต้องมีการปรับปรุง	• ได้กำหนดแผนการฝึกอบรมบุคลากรอย่างน้อยปีละครั้ง • มีการประเมินผลการปฏิบัติงานจากความสำเร็จของงาน โดยผู้บริหารเองมากกว่าการประเมินจากปัจจัยและการระบอบอย่างชัดเจนในส่วนที่ต้องปรับปรุงและความสำเร็จในงานของผู้ปฏิบัติโดยตรง	

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในที่เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และความสามารถของบุคลากรด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน และระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO คือการจัดทำเอกสารกำหนดลักษณะงานและคุณสมบัติที่ต้องการในแต่ละตำแหน่งงาน เพื่อใช้เป็นแนวในการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยวิธีการประเมินตามคุณสมบัติและทดสอบความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นของแต่ละตำแหน่งงาน และได้มีการกำหนดแผนการฝึกอบรมบุคลากรอย่างน้อยปีละครั้ง ในส่วนที่ได้ดำเนินการแล้วแต่ยังแตกต่างจากแนวคิดของ COSO คือ การประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารจะประเมินจากความสำเร็จของงาน โดยตรงและไม่ได้ชี้แจงหรือระบุถึงปัจจัย หรือสิ่งที่บุคลากรควรแก้ไข ปรับปรุงในเรื่องที่ควรแก้ไขให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบ

1.4 โครงสร้างการจัดองค์กร โครงสร้างขององค์กรที่ได้รับการจัดไว้ดีเยี่ยมทำให้สามารถวางแผนงานและควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ดังแสดงในตารางที่ 4

All rights reserved

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับโครงสร้างการจ้ด
องค์การตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
1.4 โครงสร้างองค์กร มีการจัดโครงสร้างองค์กรและสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและเหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานขององค์กร มีการประเมินผลโครงสร้างองค์กรเป็นครั้งคราวและปรับเปลี่ยนที่จำเป็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการแสดงแผนภูมิการจ้ดองค์กรที่ถูกต้องและทันสมัยให้บุคลากรทุกคนทราบ	ได้จัดให้มีโครงสร้างองค์กรและการแบ่งสายงานบังคับบัญชาอย่างชัดเจนและเหมาะสม มีการปรับโครงสร้างองค์กรตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากสถาบันเป็นมหาวิทยาลัย มีการจัดทำแผนภูมิองค์กรที่เหมาะสมให้บุคลากรทุกคนทราบ	ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในที่เกี่ยวกับโครงสร้างการจ้ดการองค์การด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้มีการดำเนินการตามแนวคิดของ COSO ได้แก่การจัดให้มีโครงสร้างองค์กรและการจัดแบ่งสายงานบังคับบัญชาอย่างชัดเจนในแต่ละหน่วยงานภายในพร้อมทั้งจัดทำแผนภูมิองค์กรไว้อย่างเหมาะสม รวมถึงได้มีการปรับโครงสร้างองค์กรตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากสถาบันเป็นมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่มีการประเมินผลองค์กรก่อนการปรับเปลี่ยน

1.5 การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องมีความเข้าใจชัดเจนถึงขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและการมอบอำนาจในการอนุมัติและการกำหนดวิธีการรายงาน ควรมอบให้ในระดับที่ให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความคิดริเริ่มหรือสามารถแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับการมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
1.5 การมอบอำนาจและหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีการแจ้งให้พนักงานบุคลากรทุกคนทราบ บริหารมีวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมาย	มีการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและแจ้งให้บุคลากรเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ผู้บริหารสามารถติดตามผลการดำเนินงานที่ มอบหมายจาก ประกาศ คำสั่ง หรือบันทึกที่ได้มอบหมายงานให้	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับการมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน และระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO แล้ว กล่าวคือมีการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรที่เหมาะสม มีการแจ้งให้บุคลากรในแผนกที่เกี่ยวข้องทราบเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละเรื่อง แต่ไม่ได้แจ้งให้บุคลากรทุกคนหรือทุกแผนกรับทราบ ส่วนการติดตามงานผู้บริหารสามารถติดตามจากประกาศ คำสั่ง หรือบันทึกที่ได้มอบหมายงาน

1.6 นโยบายวิธีปฏิบัติงานด้านบุคลากร ควรกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เช่น การว่าจ้าง การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะ พฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในด้านนโยบายวิธีบริหารงานด้านบุคลากรตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
1.6 นโยบายวิธีบริหารด้านบุคลากร ● มีการกำหนดมาตรฐานหรือข้อกำหนดในการว่าจ้างบุคลากรที่เหมาะสม โดยเน้นถึงการศึกษาระดับการณ และความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ● มีการจัดปฐมนิเทศให้กับบุคลากรใหม่ และจัดฝึกอบรมพนักงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ● การเลื่อนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน และการโยกย้ายขึ้นอยู่กับผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน ● การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานได้พิจารณาถึงความซื่อสัตย์และจริยธรรม ● มีการลงโทษทางวินัยและแก้ไข้ปัญหา เมื่อมีการไม่ปฏิบัติตามนโยบายหรือข้อกำหนดด้านจริยธรรม	● มีข้อกำหนดและระเบียบการว่าจ้างบุคลากรทั้งเรื่องการศึกษา ประสบการณ์ และ ความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ● มีนโยบายให้มีการจัดปฐมนิเทศและฝึกอบรมบุคลากรใหม่อย่างน้อยปีละครั้ง ● มีการใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อการเลื่อนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนและการโยกย้าย ● การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานพิจารณาจากผลงาน ● มีการลงโทษทางวินัยและแก้ไข้ปัญหา เมื่อมีการไม่ปฏิบัติตามนโยบายหรือข้อกำหนดด้านจริยธรรม	1. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน 2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในด้านนโยบาย วิธีการบริหารงานด้านบุคลากร ในด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO คือ มีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับการว่าจ้างบุคลากร และมีนโยบายให้มีการปฐมนิเทศ การฝึกอบรมบุคลากรใหม่อย่างน้อยปีละ

หนึ่งครั้ง รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการเลื่อนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน การโยกย้าย และมีบทลงโทษทางวินัย แต่สิ่งที่ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO คือการประเมินผลการทำงานโดยการพิจารณาจากผลงานของพนักงาน

1.7 กลไกการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน มีอิทธิพลสำคัญต่อสภาพแวดล้อมของการควบคุมและแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหาร รวมถึงการสร้างบรรยากาศการควบคุมของกิจการ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้การตรวจสอบเป็นไปโดยอิสระและมาตรฐานของการปฏิบัติงาน ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
1.7 กลไกการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน • มีคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) จำนวน.....ท่าน และมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ • มีผู้ตรวจสอบภายในจำนวน..... ท่าน และมีการรายงานผลการตรวจสอบภายในต่อหัวหน้าส่วนราชการ	• ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ • มีคณะกรรมการตรวจสอบภายในจำนวน 9 ท่าน และกำกับดูแลโดยอธิการบดีโดยตรง	1.คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 227/2545 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2545 2.คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 174/2547 เรื่อง แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบภายใน ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2547

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบ ด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตาม

หลักฐานคำสั่งสถาบันราชภัฏ ในแต่ละเรื่อง ทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO โดยได้แต่งตั้งผู้ตรวจสอบหรือคณะกรรมการตรวจสอบภายในจำนวน 9 ท่าน ซึ่งเป็นคณะกรรมการอิสระ และมีการรายงานโดยตรงกับอธิการบดี และยังอยู่ในช่วงพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง เป็นเครื่องมือทางการบริหารอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารนิยมใช้ในปัจจุบันเนื่องจากเป็นการดำเนินธุรกิจในยุคการแข่งขันเสรีที่มีความเสี่ยงสูงและต้องการการเตรียมพร้อมในทุกสถานการณ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงล่วงหน้าและการจัดการบริหารความเสี่ยงให้มีผลกระทบต่อองค์กรหรือหน่วยที่รับผิดชอบในระดับที่ยอมรับได้

ต่อไปนี้จะเป็นการเปรียบเทียบแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยง

2.1 วัตถุประสงค์ระดับองค์กร

เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร ซึ่งจะระบุไว้ในแผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติงานประจำปีขององค์กรเช่นเดียวกับการกิจ และกลยุทธ์ในภาพรวมขององค์กร ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ระดับองค์กรตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
2.1 วัตถุประสงค์ระดับองค์กร มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรอย่างชัดเจนและวัดผลได้ มีการเผยแพร่และชี้แจงให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน	มีการกำหนดการวางแผนวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร มีการเผยแพร่และชี้แจงให้กับบุคลากรในแต่ละระดับได้รับทราบ	ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ระดับองค์กรด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัย ทางมหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดการวางแผน วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรให้เป็นไปตามแนวคิด COSO และมีการเผยแพร่หรือชี้แจงให้กับบุคลากรในแต่ละระดับได้รับทราบและเข้าใจตรงกัน

2.2 วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม

เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจงลงไปสำหรับแต่ละกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมจะต้องสนับสนุนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในระดับองค์กร ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
2.2 วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในระดับกิจกรรม และวัตถุประสงค์นี้สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ระดับองค์กร วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมชัดเจน ปฏิบัติได้และวัดผลได้ บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดและให้การยอมรับ	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในระดับกิจกรรม และกำลังพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ระดับองค์กร มีวัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรมชัดเจนปฏิบัติได้และสามารถวัดผลได้ การมีส่วนร่วมของบุคลากรยังน้อย ในการกำหนดวัตถุประสงค์และกิจกรรมร่วมกัน แต่มาจากการกำหนดของหัวหน้างานแต่ละหน่วยเป็นส่วนใหญ่	แนวปฏิบัติ การบริหารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่าการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม ด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานแนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในระดับกิจกรรมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ระดับองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และสามารถวัดผลได้จริง แต่ในส่วนที่ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ คือ การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมยังน้อย ในการกำหนดวัตถุประสงค์และทำกิจกรรมร่วมกันส่วนใหญ่ถูกกำหนดมาจากหัวหน้างานของแต่ละหน่วยงาน

2.3 การระบุปัจจัยเสี่ยง เป็นการระบุความเสี่ยง เพื่อหาวิธีลดผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น จากความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบการระบุปัจจัยเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุม ภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
2.3 การระบุปัจจัยเสี่ยง • ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยง • มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายใน อาทิ การปรับลดบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การหยุดชะงักของระบบสารสนเทศ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร • มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก อาทิ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีความคาดหวังของรัฐสภา ประชาชน และสื่อมวลชน การแก้ไขกฎ	• ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ • ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ • ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ	แนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายใน สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

ระเบียบ การเกิดภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการ เมือง เศรษฐกิจและสังคม		

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่า การประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการระบุปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน และบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานแนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายในสถาบัน ราชภัฏเชียงใหม่ นั้น ทางมหาวิทยาลัยยังอยู่ในช่วงหาแนวทางปฏิบัติการประเมินหรือระบุปัจจัยเสี่ยงจากผู้บริหารทุกระดับรวมถึงการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายใน และภายนอกเช่น การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความคาดหวังของรัฐสภา การแก้ไขกฎ ระเบียบ การเกิดภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

2.4 การวิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นการกำหนดเกณฑ์ระดับความสำคัญของความเสี่ยง ผลกระทบและความถี่ที่จะเกิดขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO กับระบบการ ควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
2.4 การวิเคราะห์ความเสี่ยง มีการกำหนดเกณฑ์ในการ พิจารณาระดับความสำคัญของ ความเสี่ยง มีการวิเคราะห์และประเมิน ระดับความสำคัญหรือผลกระทบของความเสี่ยง และ ความถี่ที่จะเกิดหรือโอกาสที่ จะเกิดความเสี่ยง ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วม ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง	ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหา แนวทางปฏิบัติ ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหา แนวทางปฏิบัติ ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหา แนวทางปฏิบัติ	แนวปฏิบัติระบบการควบคุม ภายในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่า การประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานแนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายใน สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาถึงระดับความสำคัญของความเสี่ยง รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบของความเสี่ยง ซึ่งผู้บริหารทุกระดับยังไม่มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงดังกล่าว

2.5 การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยง เป็นการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงของกิจการ หากประเมินพบว่าจุดใดมีความเสี่ยงสูง จะต้องหาวิธีบริหารลดความเสี่ยง เพื่อลดผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
2.5 การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยง ● มีการวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ● มีการพิจารณาความคุ้มค่าของต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจากการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ● มีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ● มีการติดตามผลการปฏิบัติตามวิธีการควบคุมที่กำหนดเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง	● มีการวิเคราะห์และวางแผนถึงสาเหตุของความเสี่ยงเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ● ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ ● ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ ● ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ	แนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่า การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานแนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายใน สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ทางมหาวิทยาลัย ได้มีการวางแผนเกี่ยวกับการวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยง และยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติในเรื่องการพิจารณาความคุ้มค่าของต้นทุนที่จะเกิดขึ้น การแจ้งให้บุคลากรทราบถึงการป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการติดตามการปฏิบัติตามวิธีการควบคุมที่กำหนดเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน และคำสั่งต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนด ซึ่งเมื่อกระทำอย่างถูกต้อง ภายในเวลาที่เหมาะสมแล้ว ควรกำหนดกิจกรรมเพื่อป้องกัน ค้นพบ หรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้

ต่อไปนี้เป็น การเปรียบเทียบกิจกรรมการควบคุมตามแนวคิดของ COSO กับกิจกรรมการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ใช้ในปัจจุบัน

3.1 การกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนทั้งในรูปจำนวนและระยะเวลาเพื่อใช้ประโยชน์ในกาติดตามและประเมินผล ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
3.1 การกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงาน มีการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจนซึ่งรวมถึงงบประมาณ และประมาณการในระดับองค์กร	มีการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับงบประมาณ และประมาณการในระดับองค์กร	1. แนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2. แนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

● มีการกำหนดวิธีปฏิบัติงานในรายละเอียดเพื่อให้รองรับหรือเป็นไปตามนโยบายหรือแผนงานในระดับองค์กร รวมทั้งการระบุผลงานที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจนทั้งในรูปจำนวนและระยะเวลา	● มีการกำหนดวิธีปฏิบัติงานในรายละเอียดเพื่อให้รองรับหรือเป็นไปตามนโยบายหรือแผนงานในระดับองค์กร รวมทั้งการระบุผลงานที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจนทั้งในรูปจำนวนและระยะเวลา	3.แนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า กิจกรรมการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานแนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่ายและแนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้มีการดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิด COSO คือมีการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจนซึ่งรวมถึงงบประมาณ และประมาณการในระดับองค์กรในระยะเบียด ข้อบังคับ รวมถึงมีการกำหนดวิธีปฏิบัติในรายละเอียดเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายหรือแผนงานในระดับองค์กรรวมทั้งการระบุผลงานที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจนทั้งในรูปจำนวนและระยะเวลา

3.2 การสอบทานโดยผู้บริหารสูงสุด เพื่อให้มองเห็นภาพรวมว่าการดำเนินงานมีปัญหาใหญ่ๆ ด้านใดบ้าง เพื่อสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุซึ่งนำไปสู่การพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นๆ จำเป็น ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบการสอบทานโดยผู้บริหารสูงสุด ตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
3.2 การสอบทานโดยผู้บริหารสูงสุด ● มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างผลการปฏิบัติงานจริงกับแผนงาน งบประมาณ หรือประมาณการ ● มีการสอบทานโดยการเปรียบเทียบข้อมูลของคู่แข่ง	● มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างผลการปฏิบัติงานจริงกับแผนงาน งบประมาณ หรือประมาณการ ● ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ	1.คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 174/2547 เรื่องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบภายใน ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2547 2.แนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่ากิจกรรมการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการสอบทานโดยผู้บริหารสูงสุดด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐาน คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่และแนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การประมวลผลการดำเนินงานมีทั้งของคณะศูนย์สำนักและนำมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับงบประมาณหรือประมาณการ รวมทั้งเสนอผลการดำเนินงานให้แก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ทราบ แต่ยังคงอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ โดยการนำผลการดำเนินงานดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือกับสถาบันการศึกษาอื่น

3.3 การสอบทานโดยผู้บริหารระดับกลาง เป็นการสอบทานการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยการสอบทานวิธีปฏิบัติงานจริงกับระเบียบปฏิบัติ ตัวเลขสถิติผลการดำเนินงานในอดีตและเป้าหมายของหน่วยงานดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบการสอบทานโดยผู้บริหารระดับกลางตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
3.3 การสอบทานโดยผู้บริหารระดับกลาง ● มีการสอบทานผลงานจริงกับแผนงานหรือเป้าหมายในหน้าที่ตนรับผิดชอบ ● มีการสอบทานวิธีการปฏิบัติงานจริงกับระเบียบที่กำหนด ● มีการสอบทานผลการปฏิบัติงาน ในปีปัจจุบันกับสถิติผลงานปฏิบัติงานในอดีต	● มีการสอบทานผลงานจริงกับแผนงานหรือเป้าหมายในหน้าที่ตนรับผิดชอบ ● มีการสอบทานวิธีการปฏิบัติงานจริงกับระเบียบที่กำหนด ● มีการสอบทานผลการปฏิบัติงาน ในปีปัจจุบันกับสถิติผลงานปฏิบัติงานในอดีต	1. แนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2. คู่มือจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่ากิจกรรมการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการสอบทานโดยผู้บริหารระดับกลางด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานแนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่ายและคู่มือจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบการจัดการงบประมาณ

ทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO โดยผู้บริหารระดับกลางจะทำการสอบทานผลงานจริงกับงบประมาณที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบและนำไปเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานในปัจจุบันกับสถิติผลงานในอดีต นอกจากนี้ยังใช้การสอบทานวิธีการปฏิบัติงานจริงกับระเบียบที่กำหนด เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรว่าเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้หรือไม่

3.4 การควบคุมการประมวลผลข้อมูล เป็นกิจกรรมเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการบริหารที่มีความถูกต้อง กะทัดรัด สมบูรณ์ ทันเวลา และให้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบการควบคุมการประมวลผลข้อมูลตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
3.4 การควบคุมการประมวลผลข้อมูล มีการอนุมัติรายการก่อนที่ จะบันทึกรายการนั้นลงใน บัญชี ทะเบียนหรือแฟ้ม หลักฐานอื่นใดของกิจการ มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้ อนุมัติ ผู้บันทึกบัญชีและผู้เก็บ รักษาทรัพย์สินที่สำคัญ มีการสอบทานหรือสอบยัน งานระหว่างกัน เช่น การสอบ ทานยอดบัญชีคุมกับราย ละเอียด การทำงบบพิสูจน์ยอด มีการออกแบบและการใช้ เอกสารที่เหมาะสม เช่น การ กำหนดเลขที่เอกสารเรียง	มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ในการอนุมัติรายการก่อนที่ จะบันทึกรายการนั้นลงใน บัญชี ทะเบียนหรือแฟ้ม หลักฐาน ได้แบ่งหน้าที่ระหว่างผู้ อนุมัติ ผู้บันทึกบัญชีและผู้ เก็บรักษาทรัพย์สินไว้อย่าง ชัดเจน มีการตรวจสอบยอดและ สอบทานบัญชีคุมกับราย ละเอียดเป็นประจำ มีการออกแบบเอกสารและ กำหนดเลขที่เอกสารเรียง ตามลำดับ	แนวปฏิบัติด้านการเงินและ บัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ ระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วน ราชการ ระเบียบว่าด้วยงานบริหารงาน บุคคลข้าราชการพลเรือน

ตามลำดับ การใช้ตำเนาเอกสาร ● มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมช่วยในการประมวลผลข้อมูล ● มีการใช้บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูล ● มีการจัดทำนโยบายการควบคุมการใช้ระบบสารสนเทศและเผยแพร่นโยบายให้ทุกคนในองค์กรได้เข้าใจถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน ● มีการกำหนดบทลงโทษในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามหรือเพิกเฉยต่อนโยบายที่กำหนดขึ้น ● มีการจัดวางตำแหน่งของฝ่ายคอมพิวเตอร์อย่างเหมาะสมภายในองค์กร ● มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนโดยเฉพาะหน่วยงานด้านการพัฒนาระบบงานและหน่วยงานทางด้านปฏิบัติการและมีการกำหนด Job Description ของแต่ละหน้าที่ข้างต้นอย่างชัดเจน ● มีการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติงานในหน่วยงานคอมพิวเตอร์	● ได้นำเอาคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในการประมวลผลข้อมูล ● มีการใช้บุคลากรตามความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพในการประมวลผลข้อมูล ● มีการเผยแพร่หน้าที่และความรับผิดชอบงานของบุคลากรใน Web Site ● มีบทลงโทษที่ชัดเจนกรณีไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือเพิกเฉย ● มีการจัดวางตำแหน่งของฝ่ายคอมพิวเตอร์อย่างเหมาะสม ● มีการแบ่งแยกหน้าที่ของการพัฒนาระบบงานกับการปฏิบัติการชัดเจน โดยมี Job Description ชัดเจน ● มีการกำหนดระเบียบ เป็นคู่มือแนวทางปฏิบัติงาน	

● การนำเทคโนโลยีใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงโปรแกรมจะต้องได้รับการอนุมัติอย่างเหมาะสม ● มีการควบคุมด้านการเข้าถึงข้อมูลและโปรแกรม ● มีการเก็บข้อมูลสำรองไว้อย่างเพียงพอ ในกรณีที่ระบบคอมพิวเตอร์เกิดขัดข้อง	● มีการพิจารณาและกำหนดขั้นตอนการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ ● มีการควบคุมด้านการเข้าถึงข้อมูลและโปรแกรมโดยมีห้องควบคุมที่รักษาความปลอดภัยและรหัสผ่าน ● ได้มีการจัดทำสำรองข้อมูลไว้เป็นประจำ	

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่ากิจกรรมการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการประมวลผลข้อมูลด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานแนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชี ระบุว่าด้วยการเก็บรักษาเงิน ระบุว่าด้วยงานบริหารงานบุคคลข้าราชการพลเรือน ทางมหาวิทยาลัยได้มีปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในการอนุมัติรายการก่อนที่จะบันทึกไว้ในบัญชี ทะเบียนหรือเพิ่มหลักฐาน มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้อนุมัติ ผู้บันทึกบัญชีและผู้เก็บรักษาทรัพย์สินไว้อย่างชัดเจน มีการตรวจสอบยอดและสอบทานบัญชีคุมกับรายละเอียดเป็นประจำ และมีการออกแบบเอกสารโดยกำหนดเลขที่เอกสารเรียงตามลำดับ มหาวิทยาลัยยังได้นำเอาคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในการประมวลผลข้อมูล รวมทั้งใช้บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพในการประมวลผลข้อมูล มีการกำหนด นโยบายการควบคุมการใช้ระบบสารสนเทศและได้แจ้งให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ มีการกำหนดหมายเลขประจำตัวผู้ใช้งาน รหัสลับ ในการเข้าสู่ระบบงาน มีการจัดระดับของการอนุมัติรายการก่อนที่จะบันทึกรายการลงในระบบบัญชี ทะเบียน หรือเพิ่มข้อมูลอื่นใดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องครบถ้วนและสามารถตรวจสอบได้เสมอ มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้อนุมัติ ผู้บันทึกบัญชี และใช้เอกสารที่มีการจัดพิมพ์เลขที่เอกสารไว้ล่วงหน้าพร้อมสำเนา มีการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและหลักเกณฑ์การควบคุมข้อมูลแต่ละประเภท

3.5 การควบคุมทางกายภาพ หมายถึง การดูแลป้องกันทรัพย์สิน ไม่ให้มีการสูญหาย รั่วไหลหรือเสียหาย โดยใช้วิธีการควบคุมต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงการเปรียบเทียบการควบคุมทางกายภาพตามแนวคิดของ COSO กับระบบ
ควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
3.5 การควบคุมทางกายภาพ มีการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดูแลทรัพย์สินที่มีตัวตน มีการตรวจนับทรัพย์สินเพื่อเปรียบเทียบจำนวนที่มีอยู่จริงกับทะเบียนหรือหลักฐานทางบัญชี	มีการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดูแลทรัพย์สินที่มีตัวตน มีการตรวจนับทรัพย์สินเพื่อเปรียบเทียบจำนวนที่มีอยู่จริงกับทะเบียนปีละครั้งก่อนสิ้นปีงบประมาณ	ระเบียบว่าด้วยการคลังและพัสดุของส่วนราชการ

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่ากิจกรรมการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทางกายภาพด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานระเบียบว่าด้วยการคลังและพัสดุของส่วนราชการ ทางมหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดูแลทรัพย์สินที่มีตัวตน และให้มีการตรวจนับทรัพย์สินเพื่อเปรียบเทียบจำนวนที่มีอยู่จริงกับทะเบียนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งก่อนสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการตามแนวคิดของ COSO

3.6 การแบ่งแยกหน้าที่ คือการจัดแบ่งหน้าที่ระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานเพื่อให้มีการสอบยันความถูกต้องสมบูรณ์ระหว่างกัน เพื่อลดความเสี่ยงต่อความผิดพลาดหรือความเสียหาย ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบการควบคุมโดยการแบ่งแยกหน้าที่ตามแนวคิดของ COSO
กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
3.6 การควบคุมโดยการแบ่งแยกหน้าที่ มีการแบ่งแยกหน้าที่การอนุมัติรายการ การจัดบันทึกรายการและการรับ-จ่าย เก็บ	มีการแบ่งแยกหน้าที่การอนุมัติรายการ การจัดบันทึกรายการและการรับ-จ่าย เก็บ	1.แนวปฏิบัติการบริหารงานงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ของ

รักษาทรัพย์สินที่อนุมัติและจัดบันทึกนั้น มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการรับ-จ่าย เก็บรักษาเงิน กับ การลงบัญชีเงินสด	รักษาทรัพย์สินที่อนุมัติและจัดบันทึกนั้น มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการรับ-จ่าย เก็บรักษาเงิน กับ การลงบัญชีเงินสด	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2.แนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 3.ระบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของส่วนราชการ

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่ากิจกรรมการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโดยการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานแนวปฏิบัติการบริหารงานงบประมาณจ่าย แนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชี ระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของส่วนราชการ ทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวคิดของ COSO โดยมีข้อกำหนดข้อบังคับ ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวกับการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน เช่น การแบ่งแยกหน้าที่การเก็บรักษาเงินสดออกจากหน้าที่การลงบันทึกบัญชี บุคลากรที่ทำหน้าที่เก็บรักษาเงินสดไม่ได้รับอนุญาตให้ทำหน้าที่จ่ายเงินหรือชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ หรือทำหน้าที่ลงบันทึกบัญชีได้

3.7 การใช้เครื่องมือในการประเมินผล เพื่อให้ทราบสถานการณ์ขององค์กร ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานเป็นไปในทางที่ถูกต้องและทันเวลา ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบการใช้เครื่องมือในการประเมินผลตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
3.7 การใช้เครื่องมือในการประเมินผล มีการนำเอาเทคนิคการวัดผล การดำเนินงานสมัยใหม่มาใช้ในการวัดความสำเร็จขององค์กร	ใช้งบประมาณและการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่างๆ เป็นเครื่องมือการประเมินผล	คู่มือจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่ากิจกรรมการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือการประเมินผลด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานคู่มือจัดทำแผนปฏิบัติการ

พัฒนาระบบการจัดการงบประมาณ ทางมหาวิทยาลัยยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติในเรื่องการใช้เครื่องมือในการประเมินผล เนื่องจากแนวคิดของ COSO จะเน้นการนำเครื่องมือในการควบคุมและประเมินผลสมัยใหม่มาใช้ นอกเหนือจากเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งมหาวิทยาลัยยังใช้เครื่องมือวัดผลทางการเงินแบบเดิม ได้แก่ งบประมาณ ระบบต้นทุน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่างๆ เช่น อัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนการหมุนเวียนของทรัพย์สิน เป็นต้น

3.8 การจัดทำหลักฐาน เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น สำหรับระบบงานที่มีความสำคัญ เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องสามารถค้นคว้าหรืออ้างอิง ได้เมื่อมีความจำเป็น ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำหลักฐานเอกสารตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
3.8 การจัดทำหลักฐานเอกสาร มีการจัดทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง มีการจัดทำเอกสารระบบงานไว้ให้มีความสมบูรณ์เพียงพอสำหรับระบบงานคอมพิวเตอร์ มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้ให้สมบูรณ์เพียงพอและเป็นปัจจุบัน สำหรับการปฏิบัติงานหลักๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน มีการกำหนดให้มีเลขที่เอกสารเรียงลำดับและการจัดพิมพ์เลขที่เอกสารล่วงหน้า	มีการจัดทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง มีการจัดทำเอกสารระบบงานไว้ให้มีความสมบูรณ์เพียงพอสำหรับระบบงานคอมพิวเตอร์ มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้ให้สมบูรณ์เพียงพอและเป็นปัจจุบัน สำหรับการปฏิบัติงานหลักๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน มีการกำหนดให้มีเลขที่เอกสารเรียงลำดับและการจัดพิมพ์เลขที่เอกสารล่วงหน้า ทั้งทางด้านกรรับเงินและจ่ายเงิน	แนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่ากิจกรรมการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักฐานเอกสารด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามหลักฐานแนวปฏิบัติด้านการเงินและการบัญชี ทางมหาวิทยาลัยได้จัดมีการจัดทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง และคู่มือปฏิบัติงาน

ในเรื่องการกำหนดให้ผู้ที่รับผิดชอบดำเนินการจัดหาทรัพย์สินต้องทำตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งใบสั่งซื้อตามระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง กำหนดให้มีเลขที่เอกสารเรียงลำดับในการจัดพิมพ์เลขที่เอกสารล่วงหน้าไว้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในจะต้องมีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ซึ่งเป็นสารสนเทศด้านการเงินและมีใช้ด้านการเงิน ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบสารสนเทศและการสื่อสารต่อความต้องการของผู้ใช้ และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสารสนเทศและการสื่อสารตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
การดำเนินงานด้านสารสนเทศและการสื่อสาร จัดให้มีระบบสารสนเทศและสายการรายงานเพื่อสำหรับการบริหารและตัดสินใจของฝ่ายบริหาร มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน มีการจัดเก็บเอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นหมวดหมู่	มีการดำเนินการจัดซื้อจัดระบบสารสนเทศบางส่วนแต่ยังไม่สัมพันธ์กันเช่น ระบบบัญชีที่มีการประมวลผลจากหลายโปรแกรมทำให้ผู้บริหารไม่สามารถนำไปใช้ได้ทันที มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน มีการจัดเก็บเอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์และเป็นหมวดหมู่	แนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

● มีการรายงานข้อมูลที่เป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้ผู้บริหารทุกระดับ ● มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้และทันกาล ● มีการสื่อสารอย่างชัดเจนให้บุคลากรทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ● มีการแจ้งให้บุคลากรทราบปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไข ● มีการสื่อสารให้บุคลากรทราบอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับและไม่ยอมรับ และการลงโทษ ● มีกลไกหรือช่องทางให้บุคลากรสามารถเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร ● มีการรับฟังและพิจารณาข้อร้องเรียนจากภายนอก อาทิ รัฐสภา ประชาชน สื่อมวลชน	● มีการรายงานข้อมูลที่เป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้ผู้บริหารทุกระดับ ● มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกแต่ยังไม่เพียงพอและใช้ได้ทันกาล ● มีการสื่อสารให้บุคลากรทราบและเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายในในระดับส่วนกลางแต่ในระดับคณะ ศูนย์ สำนัก กำลังเริ่มดำเนินการ ● มีการแจ้งให้บุคลากรทราบปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไข ● มีการสื่อสารให้บุคลากรทราบอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับและไม่ยอมรับ และการลงโทษ ● มีกลไกหรือช่องทางให้บุคลากรสามารถเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร ● ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติ	

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ให้ความสำคัญกับสารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการเงินและบัญชี ตามหลักฐานแนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชี ซึ่งเหมือนกับแนวคิดของ COSO โดยกำหนดให้มีการจัดทำกรรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งการจัดเก็บเอกสารประกอบการจ่ายเงินและ

การบันทึกบัญชีไว้อย่างครบถ้วนและเป็นหมวดหมู่ แต่ข้อมูลที่ได้ยังสัมพันธ์กัน เช่น ระบบบัญชีที่มีการใช้หลายโปรแกรมในการประมวลผลข้อมูลทำให้ ผู้บริหารไม่สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ได้ทันทีและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งกำลังดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ในส่วนของการสื่อสารให้บุคลากรทราบและเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ของตนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน ส่วนใหญ่ในส่วนกลางจะมีความเข้าใจมากกว่าในระดับคณะ ศูนย์ สำนัก ซึ่งกำลังเริ่มดำเนินการ รวมถึงการรับทราบปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา บทลงโทษในพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับ และยอมรับได้ สิ่งต่างจากแนวคิดของ COSO ก็ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก เช่น รัฐสภา ประชาชน สื่อมวลชน

องค์ประกอบที่ 5 การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)

การติดตามประเมินผลเป็นองค์ประกอบการควบคุมภายในประการสุดท้าย ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานใน อันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน ดังแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบการติดตามและประเมินผลตามแนวคิดของ COSO กับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แนวคิดของ COSO	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	แหล่งข้อมูล
การติดตามและการประเมินผล ● มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงานและรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่าง ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ● กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันกาล ● มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) อย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	● มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงานและรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ● กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันกาล ● มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) อย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	1. แนวปฏิบัติการบริหารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2. คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ที่ 174/2547 เรื่อง แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบภายใน ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2547

● มีการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ● มีการประเมินผลความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน และประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรในลักษณะการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Self-Assessment) และ / หรือการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ (Independent Assessments) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ● มีการรายงานผลการประเมินตามการประเมินผลความเพียงพอและประสิทธิภาพของการควบคุมภายในและผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในโดยตรงต่อผู้กำกับดูแลและ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ ● มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน รวมทั้งการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ● มีกำหนดให้ผู้บริหารต้องรายงานต่อผู้กำกับดูแลโดยพลันในกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามี	● มีการติดตามและตรวจสอบเป็นระยะ ● ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางการปฏิบัติเนื่องจากอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงการบริหารของมหาวิทยาลัย ● ในปีงบประมาณ 2547 คณะกรรมการตรวจสอบภายในยังไม่ได้ตรวจสอบและประเมินผลต่อผู้กำกับดูแลหรือหัวหน้างานในเรื่องการตรวจสอบภายในเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและสถานภาพของมหาวิทยาลัย ● ในปีงบประมาณ 2547 การติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน รวมทั้งการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในระลอกตัวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสถานะภาพของมหาวิทยาลัย ● มีกำหนดให้ผู้บริหารต้องรายงานต่อผู้กำกับดูแลโดยพลันในกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามี	

การทุจริต มีการไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติ คณะรัฐมนตรี และการกระทำ อื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญ	มีการทุจริต มีการไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติ คณะรัฐมนตรี และการกระทำ อื่นที่อาจ มีผลกระทบต่อ องค์กรอย่างมีนัยสำคัญ	

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่าการติดตามและประเมินผล ด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่ ตามหลักฐานคำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ และแนวปฏิบัติการบริหาร
งบประมาณรายจ่าย ทางมหาวิทยาลัยได้มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และรายงาน
ให้กับผู้กำกับดูแลทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ กรณีที่ไม่มีการ
ดำเนินงานตามแผนได้ให้มีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันกาล ตลอดจนมีการติดตามผลในระหว่าง
การปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งการรายงานต่อผู้กำกับดูแลในเรื่องของการทุจริตหรือไม่
ปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยผู้บริหาร สิ่งที่ยังอยู่ในช่วงพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติในปีงบประมาณ
2547 คือการติดตามและตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ รวมถึงการประเมินผลความเพียงพอ
และประสิทธิผลของการควบคุมภายใน และประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรใน
ลักษณะการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินการควบคุมอย่าง
เป็นอิสระ (Independent Assessments) อย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง การรายงานผลการประเมินตาม
การประเมินผลความเพียงพอและประสิทธิภาพของการควบคุมภายในและผลการตรวจสอบของ
ผู้ตรวจสอบภายในโดยตรงต่อผู้กำกับดูแล และการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ
ประเมินผลและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน รวมทั้งการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน